

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО
НЕПОДКУПНОСТИ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**ACT DE CONSTATARE
nr. 34/18**

mun. Chișinău

12.03.2024

Inspectorul de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate (în continuare - ANI), Daniela BALMUȘ, examinând materialele dosarului de control inițiat în privința dlui Vitalie Moraru, IDNP – XXXXX, domiciliat în XXXXX, ex-director al S.A. „Drumuri-Soroca”, în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în continuare Legea nr. 132/2016), a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A CONSTATAT:

La data de 13.12.2022 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea cu nr. 9809 cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al declarării averii și intereselor personale de către *dnul Vitalie Moraru, ex-director al S.A. „Drumuri-Soroca”*.

În conținutul sesizării se reține că, *dl Vitalie Moraru „în perioada 2015-2022, a deținut funcția de director al S.A. „Drumuri-Soroca”, potrivit Legii nr.133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale și respectiv era obligat să declare împreună cu membrii familiei obiectele prevăzute de art.4 al legii menționate. Declarațiile de avere și interese personale, pentru anii 2017-2021, pe site-ul <https://portal-declaratii.ani.md/> nu au fost identificate.*

Conform SIA „e-cadastru”, soții Vitalie și XXXXX dețin în proprietate 20 de bunuri imobile. În perioada 2015-2022, aceștea au dobândit în proprietate 8 bunuri imobile dintre care: un apartament situat XXXXX, 5 terenuri agricole și două terenuri agricole dobândite în baza contractului de schimb”.

În conformitate cu prevederile art. 31 alin. (1) *din Legea nr. 132/2016*, inspectorul de integritate, în termen de 30 zile de la data repartizării sesizării depuse, efectuează verificarea prealabilă a acesteia. În cadrul verificării prealabile, inspectorul de integritate verifică existența aparenței de încălcare a regimului juridic al declarării averii și a intereselor personale. Verificarea prealabilă se finalizează cu emiterea de către inspector a unui proces-verbal în care se indică motivele și temeiurile de inițiere sau de refuz al inițierii controlului averii și al intereselor personale.

Urmare a procedurii de verificare prealabilă a sesizării, luând act de aspectele semnalate în sesizare și de obligația subiectului declarării de a respecta regimul juridic al averii și intereselor personale, conturându-se o bănuială rezonabilă privind încălcarea regimului juridic al averii și

intereselor personale, la data de 12.01.2023, în conformitate cu prevederile art. 28 alin. (1) din Legea nr. 132/2016, conform procesului-verbal nr. 6/18, în privința dlui Vitalie Moraru, a fost inițiat controlul averii și intereselor personale.

Astfel, prin scrisoarea nr. 04-18/552 din 26.01.2023, dl Vitalie Moraru a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al averii și intereselor personale și despre drepturile sale prevăzute la art. 32 din Legea 132/2016.

Scrisoarea de informare fiind recepționată la data de 02.02.2023 conform avizului de recepție nr. DS8008017566AS anexat la materialele dosarului administrativ.

Potrivit art. 33 alin. (3) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate în procesul de control al averii și intereselor personale, verifică datele și informațiile privind averea deținută a persoanei supuse controlului, precum și modificările patrimoniale intervenite pe perioada exercitării mandatelor, a funcției publice sau de demnitate publică. Controlul poate fi inițiat pe durata exercitării mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică precum și în decurs de trei ani după încetarea exercitării acestora.

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. e) din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale (*în continuare Legea nr. 133/2016*), dnul Vitalie Moraru este subiect al declarării averii și intereselor personale.

Potrivit art.2 al legii prenotate supra, *organizație publică* – orice autoritate publică (autoritate judecătorească, autoritate de jurisdicție, autoritate a administrației publice centrale sau locale, precum și autoritățile administrative din subordinea acestora, autoritate publică autonomă), instituție publică, organizație de stat, organ de stat, organ colegial cu statut de persoană juridică de drept public, organ de autoadministrare, întreprindere de stat sau municipală, societate comercială sau instituție financiară *cu capital majoritar de stat*.

În scopul stabilirii perioadei de control, au fost solicitate informații, acte de numire în funcție, în baza art. 3 alin. (1) din Legea nr. 133/2016.

Potrivit informațiilor furnizate de S.A. „Drumuri Soroca”, dnul Vitalie Moraru, IDNP XXXXX, la data de 10.05.2017 a semnat Contractul de management în calitate de Director al S.A. „Drumuri-Soroca”, termenul contractului de management fiind până la 10.05.2022.

Astfel, inspectorul de integritate concluzionează că, pasibilă efectuării controlului averii și a intereselor personale este perioada **10.05.2017** (data obținerii calității de subiect al declarării prin semnarea Contractului de management) – **10.05.2022** (data expirării termenului Contractului de management din 10.05.2017).

Pentru perioada 10.05.2017-10.05.2022 dnul Vitalie Moraru a fost identificat în calitate de subiect al declarării prin prisma prevederilor art. 3 alin. (1), lit. e) din Legea nr. 133/2016 - exercitând funcția de director al S.A. „Drumuri Soroca” .

Este de menționat că dnul Vitalie Moraru anterior datei de 10.05.2017 a deținut funcția de director al S.A. „Drumuri Soroca” în baza contractului de muncă din data de 19.11.2015.

În condițiile art. 32 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 *„dacă persoana supusă controlului este căsătorită ori se află în concubinaj sau dacă are persoane la întreținere și/sau copii minori, verificarea se va extinde și asupra averii membrilor de familie sau concubinului/concubinei acesteia,,.*

Astfel, în cadrul controlului averii și intereselor personale, urmare a accesării Registrului de Stat al Populației, se reține că dl Vitalie Moraru în perioada XXXXX-XXXXX a fost căsătorit cu XXXXX și are doi copii minori la întreținere: XXXXX XXXXX.

Potrivit art. 6 alin. (1) din Legea nr. 133/2016, *declarația se depune anual înainte de data de 31 martie, în care se indică veniturile realizate de subiectul declarației împreună cu membrii*

familiei acestuia, conviețuitor/conviețuitor în anul fiscal precedent, precum și bunurile aflate în posesia acestuia prevăzute la alin. b) - m) alin. (1) al art. 4 și interesele personale la momentul depunerii declarației.

Este de menționat că dnul Vitalie Moraru în timpul exercitării funcției anterioare de director al S.A. „Drumuri Soroca” a depus doar declarația de avere și interese personale pentru anul fiscal 2016 la data de 31.03.2017.

În acest sens, inspectorul de integritate în baza art.27 alin.10 din Legea nr. 132/2016 a solicitat depunerea declarației de avere și interese personale pentru anii 2017-2021, dar și declarația de avere și interese personale la eliberare din funcție.

Prin urmare, în cadrul procedurii contravenționale, inspectorul de integritate în calitate de agent constator, la data de 13.01.2022 a întocmit Proces-verbal cu privire la contravenție nr. 4 în baza art. 330² alin. (2) Codul Contravențional „*nedepunerea declarației de avere și interese personale de către persoana obligată să o depună*”.

Normele legale relevante prevăd la art. 26, 32 alin. (1) și art. 34 alin. (1)-(2) al Legii nr. 132/2016 că *controlul averii și al intereselor personale constă în verificarea declarațiilor de avere și interese personale, a datelor și a informațiilor privind averea existentă, precum și a modificărilor patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatului, a funcției publice și de demnitate publică.*

În condițiile art. 2 al Legii nr. 133/2016, prin *diferență substanțială* se înțelege diferența ce depășește 20 de salarii medii lunare pe economie dintre averea dobândită și veniturile obținute de către subiectul declarării împreună cu membrii familiei, concubinul/concubina pe parcursul exercitării mandatelor sau a funcțiilor publice ori de demnitate publică în aceeași perioadă.

Este de menționat că în condițiile art. 34 al Legii 132/2016, esența controlului averii și intereselor personale constă în a stabili existența sau inexistența diferenței substanțiale între averea dobândită în timpul exercitării mandatelor, funcției publice sau de demnitate publică ținându-se cont de diferența prevăzută de lege.

La calcularea diferenței substanțiale inspectorul de integritate urmează a lua în calcul și cheltuielile care pot fi demonstrate, or la art. 2 al Legii 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, prin noțiunea de **avere** legiuitorul stabilește „**totalitatea bunurilor subiectului declarării, deținute în proprietate cu drept de uzufruct, de uz, de abitație, de suprafață sau aflate în posesia subiectului declarării ori a membrilor familiei ori a concubinului/concubinei lui în baza unor contracte de mandat, de comision, de administrare fiduciară, a unor contracte translativ de posesie și de folosință, precum și totalitatea drepturilor și obligațiilor patrimoniale dobândite de subiectul declarării în țară sau în străinătate**”.

Astfel, în scopul stabilirii existenței, inexistenței diferenței substanțiale dintre averea dobândită, veniturile obținute și cheltuielile realizate de către subiectul declarării, dnul Vitalie Moraru și membrii familiei acestuia, în temeiul art. 20 alin. (1) lit. b) și art. 33 alin. (3)-(4) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate a solicitat și a recepționat de la autoritățile competente informații și documente necesare desfășurării controlului, precum și a preluat extrase din bazele de date, în acest sens fiind acumulate informații și documente în baza cărora au fost stabilite următoarele modificări patrimoniale.

Sub aspectul modificărilor patrimoniale, inspectorul de integritate reține că pentru perioada supusă controlului, dnul Vitalie Moraru a obținut dreptul de proprietate în privința următoarelor:

- la 10.10.2017 prin Contract de vânzare-cumpărare seria XXXXX dnul Vitalie Moraru a procurat de la dnul XXXXX, vehicolul de model PACTON 3142 PL-4 în valoare de 10.000 mdl;

- la 12.10.2017 prin Contractul de vânzare-cumpărare seria XXXXX, dnul Vitalie Moraru a procurat de la dnul XXXXX, vehicolul de model MAN 19372, în valoare de 80.000 mdl;
- la 21.11.2017 prin Contractul de vânzare-cumpărare seria XXXXX, dnul Vitalie Moraru a procurat de la XXXXX vehicolul de model SREM MENCI SA740R, în valoare de 10.000 mdl;
- la 11.01.2020 prin Contractul de vânzare-cumpărare autentificat notarial, dnul Vitalie Moraru a procurat apartamentul cu nr. cadastral XXXXX, situat XXXXX, suprafața de 89,7 m², în valoare de 780.000 mdl.

Este de menționat că subiectul controlului la 11.01.2020 a încheiat un contract de credit în valoare de 780.000 mdl în scopul procurării apartamentului sus numit;

- la 09.04.2021 prin Contractul de vânzare-cumpărare dnul Vitalie Moraru a procurat de la XXXXX terenul agricol cu nr. cadastral XXXXX, suprafața 0,9277 ha, în valoare de 25.000 mdl;
- la 18.08.2020 prin Contractul de schimb dnul Vitalie Moraru a efectuat schimbul terenurilor agricole cu XXXXX în persoana administratorului XXXXX, prin urmare dobândește dreptul de proprietate în privința terenurilor agricole cu nr. cadastrale XXXXX, XXXXXX.

Schimbul terenurilor agricole are loc fără achitarea unei plăți suplimentare;

- la 02.09.2020 prin Contractul de vânzare-cumpărare autentificat notarial, dnul Vitalie Moraru a procurat de la XXXXX, terenul agricol cu nr. cadastral XXXXX, în valoare de 15.000 mdl;
- la 22.06.2021 prin Contractul de vânzare-cumpărare autentificat notarial, dnul Vitalie Moraru a procurat de la dnul XXXXX și dna XXXXXX, terenul cu nr.cadastral XXXXXX, casa de locuit cu nr. cadastral XXXXX și construcțiile accesorii cu nr. cadastrale XXXXXX, XXXXXX, XXXXX, XXXXX situate XXXXX, în valoare totală de 300.000 mdl.

Sub aspectul modificărilor patrimoniale, inspectorul de integritate reține că pentru perioada supusă controlului, dnul Vitalie Moraru a înstrăinat următoarele:

- la 03.02.2018 prin Contractul de vânzare-cumpărare, dnul Vitalie Moraru a înstrăinat vehicolul de model MAN 19.414, cumpărătorului XXXXX contra sumei de 50.000 mdl;
- la 03.02.2018 prin Contractul de vânzare-cumpărare dnul Vitalie Moraru a înstrăinat vehicolul de model SREM MENCI SA740R cumpărătorului XXXXXX contra sumei de 20.000 mdl;
- la 07.03.2022 a înstrăinat fier uzat către XXXXX conform actului de achiziție a mărfurilor în valoare de 40.200 mdl.

Totodată, avînd în vedere că achitățile pentru procurarea bunurilor menționate supra au fost efectuate în numerar, înainte de a stabili capacitatea financiară și disponibilitatea de plată în raport cu procurările efectuate, inspectorul de integritate a verificat sursa de proveniență a veniturilor urmînd a fi stabilit și temeiul legal al dobîndirii.

Relevant este că subiectul controlului în declarațiile sale de avere și interese personale nu indică alte venituri cu excepția celor dobîndite din partea S.A. „Drumuri Soroca”, venit urmare a contractării împrumutului din partea BC „Moldindconbank”.

Potrivit declarației de avere și interese personale depusă de către subiectul declarării pentru anul fiscal 2018-2019 (semnată la 29.12.2022), subiectul controlului declară venit în valoare de 80.000 mdl din partea XXXXX. Această informație fiind confirmată prin Extrasul Serviciului Fiscal de Stat privind veniturile pentru anul fiscal 2018 a dlui Vitalie Moraru.

Este de menționat că dnul Vitalie Moraru în declarațiile de avere și interese personale depuse la Cap. V lit.B „Numerar în monedă națională...” nu a indicat careva date.

Or, în condițiile art. 5 alin. (1) al Legii 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, *declarația de avere și interese personale reprezintă un act personal și irevocabil al*

subiectului declarării, depus, pe proprie răspundere, sub formă de document electronic sau, după caz, în formă scrisă pe suport de hârtie.

Potrivit răspunsului remis de către Agenția Servicii Publice din data de 15.03.2023 înregistrat în cadrul Autorității cu nr. 2126 informează că, subiectul controlului și membrii familiei acestuia în perioada controlului nu figurează în calitate de întreprinzători individuali, asociați la entitățile comerciale (în comandită, în nume colectiv, cu răspundere limitată), precum și în calitate de administratori, membri ai organelor de conducere, de administrare, revizie sau de control la entitățile înregistrate în Registrul de stat al persoanelor juridice și al întreprinzătorilor individuali.

Potrivit răspunsului nr. 2214 din 16.03.2023 oferit de BC „Moldindconbank” S.A., dnul Vitalie Moraru a contractat două împrumuturi, primul împrumut în baza contractului de credit nr. XXXXX din 11.03.2019, dnul Vitalie Moraru a împrumutat suma de 200.000 mdl, creditul urma a fi utilizat pentru necesități personale, *acesta fiind restituit înainte de termen la data de 23.12.2019.*

Cel de al doilea credit fiind în baza contractului de credit nr. XXXXX din 11.01.2020, dnul Vitalie Moraru a împrumutat suma de 780.000 mdl, scopul creditului fiind procurarea apartamentului cu nr. cadastral XXXXX.

Astfel, prin demersul cu nr. 04-18/5884 din 16.08.2023, inspectorul de integritate a solicitat subiectului controlului să comunice care a fost scopul contractării creditului nr. XXXXX din 11.03.2019 în valoare de 200.000 mdl de la BC „Moldindconbank” S.A.

Subiectul declarării a dat curs solicitării, respectiv prin răspunsul său înregistrat cu nr. 8103 din data de 25.08.2023, a comunicat inspectorului de integritate că „*nu am luat acest credit*”.

Inspectorul de integritate prin demersul nr. 04-18/6459 din 01.09.2023, a solicitat BC „Moldindconbank” S.A. să comunice informații dacă dnul Vitalie Moraru a ridicat creditul în valoare de 200.000 mdl în baza contractului de credit nr. XXXXX din 11.03.2019.

La data de 29.09.2023, inspectorul a recepționat răspunsul cu nr. 9462, prin care BC „Moldindconbank” S.A. a comunicat că mijloacele bănești în mărime de 200.000 mdl au fost eliberate domnului Vitalie Moraru în numerar la data de 11.03.2019 în baza contractului de credit nr. XXXXX din 11.03.2019.

Prin demersul cu nr. 04-18/1294 din 27.02.2023, inspectorul de integritate a solicitat informații Serviciului Vamal dacă au fost sau nu declarate sume bănești la intrarea sau ieșirea în/din Republica Moldova conform formularelor tipizate ale Serviciului Vamal de către dnul Vitalie Moraru și membrii familiei acestuia.

Potrivit răspunsului Serviciului Vamal, înregistrat cu nr. 2357 din 20.03.2023, se informează că nu au fost identificate cazuri de declarare a mijloacelor bănești.

La confruntarea datelor privind veniturile și cheltuielile realizate de către subiectul controlului, inspectorul de integritate a reținut:

Sub aspect de venituri:

1. Extragerile de numerar din conturile avute în gestiune de subiectul controlului și membrii familiei acestuia;
2. Salariu în numerar obținut de soția subiectului declarării;
3. Venit obținut în numerar din înstrăinarea mijloacelor de transport;
4. Venit obținut de către subiectul controlului urmare a contractării împrumuturilor cu băncile comerciale;
5. Transferuri internaționale.

Sub aspect de cheltuieli inspectorul de integritate a reținut:

1. Alimentări de conturi avute în gestiune;
2. Achiziționarea bunurilor mobile/imobile;

3. Rambursări de împrumuturi;

4. Alte cheltuieli privind achitarea serviciilor, taxe/impozite și bunuri de consum curent.

Urmare a generalizării datelor acumulate la dosarul de control, inițiat în privința subiectului controlului, au rezultat indici de eventuală încălcare a regimului juridic al declarării averii și intereselor personale fiind stabilită o diferență în sumă totală de **-346.351,43 MDL**, respectiv:

<i>Perioadă anulă</i>	<i>Sold inițial la începutul anului/perioadei</i>	<i>Venituri</i>	<i>Cheltuieli</i>	<i>Numerar disponibil la data depunerii DAIP</i>	<i>Diferența stabilită pe parcursul anului/perioadei</i>
Perioada 10.05.2017-31.12.2017	83.999 mdl	115.820 mdl	192.226,87 mdl	-	0 mdl
Anul fiscal 2018	7.592,13 mdl	319.919,06 mdl	114.106,23 mdl	XXXXX mdl	-27.932,87 mdl
Anul fiscal 2019	231.803,27 mdl	367.473,70 mdl	234.761,16 mdl	XXXXX mdl	-13.014,90 mdl
Anul fiscal 2020	32.223,60 mdl	995.141,98 mdl	1.056.199,57 mdl	XXXXX mdl	-91.391,89 mdl
Anul fiscal 2021	93.791,50 mdl	99.330,30 mdl	390.529,75	XXXXX mdl	-214.031,77 mdl
Perioada 01.01.2022-11.05.2022	16.623,82 mdl	118.900 mdl	91.506,69 mdl	XXXXX mdl	0 mdl

Potrivit **Hotărârii de Guvern nr. 1233 din 9 noiembrie 2016**, salariul mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2017, a fost stabilit în cuantum de 5600 mdl. Respectiv pentru anul fiscal 2017 nu a fost identificată nici o diferență;

Potrivit **Hotărârii de Guvern nr. 57 din 17 ianuarie 2018**, salariul mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2018, a fost stabilit în cuantum de **6150 mdl**. Raportat la diferența stabilită în cadrul controlului pentru anul fiscal 2018, diferența de **- 27.932,87 mdl** constituie **4,54 salarii medii pe economie** ($- 27.932,87/6150 = 4,54$);

Potrivit **Hotărârii de Guvern nr. 21 din 18 ianuarie 2019**, salariul mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2019, a fost stabilit în cuantum de **6975 mdl**. Raportat la diferența stabilită de către inspector pentru anul fiscal 2019, diferența de **-13.014,90 mdl** constituie **1,86 salarii medii pe economie** ($- 13.014,90 /6975 = 1,86$);

Potrivit **Hotărârii de Guvern nr. 678 din 27.12.2019**, salariul mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2020, a fost stabilit în cuantum de **7953 mdl**. Raportat la diferența stabilită de către inspector pentru anul fiscal 2020, diferența de **-91.391,89 mdl** constituie **11,49 salarii medii pe economie** ($- 91.391/7953 = 11,49$);

Potrivit **Hotărârii de Guvern nr. 923 din 22.12.2020**, salariul mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2021, a fost stabilit în cuantum de **8716 mdl**. Raportat la diferența stabilită de către inspector pentru anul fiscal 2021, diferența de **-214.031 mdl** constituie **24,55 salarii medii pe economie** ($- 214.031 /8716 = 24,55$);

Potrivit **Hotărârii de Guvern nr. 458 din 29.12.2021**, salariul mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2022, a fost stabilit în cuantum de **9900 mdl**. Pentru anul 2022, nu a fost identificată nici o diferență;

În această ordine de idei, sub imperiul Legii nr. 133/2016, în rezultatul examinării materialelor acumulate la dosarul de control și reflectate în tabelul de calcul care este parte componentă a dosarului, considerând circumstanțele factice sus enunțate pentru perioada 10.05.2017-11.05.2022, inspectorul de integritate constată prezența unei insuficiențe financiare în

sumă de – 346.371,43 mdl (42,44 salarii medii pe economie), sumă care constituie o diferență substanțială în sensul Legii nr. 133/2016.

Astfel, urmare a confruntării datelor privind veniturile și cheltuielile realizate de către subiectul controlului, în temeiul art. 33 alin. (10) din Legea nr. 132 /2016, la data de 02.02.2024 prin scrisoare înregistrată cu nr. 04-18/1371, inspectorul de integritate a solicitat subiectului controlului să prezinte în termen de 15 zile punctul de vedere și documente confirmative cu privire la :

1. Explicați dacă la începutul perioadei de control data de 10.05.2017, dvs. și membrii familiei dvs. dispuneți de numerar;
2. În Declarația de avere și interese personale (*în continuare DAIP*) la eliberare din funcție, nu ați declarat construcția cu nr. cadastral XXXXX, suprafața de 140,8 m² (clădire administrativă) și construcția cu nr. cadastral XXXXX suprafața 457 m² (garaj) situate în XXXXX;
3. În DAIP pentru perioada 2020-2021 și în DAIP la eliberare din funcție, declarați venit în valoare de 35.376 mdl per/perioadă încasate de la XXXXX, prezentați bonuri, chitanțe, alte documente confirmative ce dovedesc faptul încasării acestora;
4. Conform datelor generate de către baza de date a Poliției de Frontieră, ex-soția dvs. dna XXXXX împreună cu copii dvs. XXXXX și XXXXX, la data de 31.07.2019 s-au deplasat cu ruta aeriană Chișinău-Antalya și au revenit la 07.08.2019, prezentați ce cheltuieli au fost suportate, cu anexarea contractului de turism sau indicați denumirea Companiei de turism;
5. Conform datelor generate de către baza de date a Poliției de Frontieră, dna XXXXX, în perioada 21.02.2019-25.12.2019 s-a deplasat cu ruta avia Chișinău-Moscova, prezentați costurile suportate (zbor, cazare etc.);
6. În cadrul procedurii de verificare prealabilă, dvs. ați prezentat o recipisă semnată de dna XXXXX, prin care ați împrumutat suma de 10.000 \$, prezentați dovada disponibilității financiare de a acorda acest împrumut, explicați scopul și destinația acestui împrumut, indicarea perioadei de restituire a acestui împrumut și modalitatea de restituire a acestuia;
7. În cadrul verificării prealabile ați prezentat un contract de împrumut din 04.01.2019, în baza căruia ați împrumutat suma de 15.000 euro de la XXXXX, explicați modalitatea prin care a fost efectuat acest împrumut (transfer bancar/cash), destinația acestui credit și prezentați acte confirmative prin care se dovedește proveniența acestei sume, în câte rate a fost restituită datoria, modalitatea de restituire a creditului;
8. Explicați scopul și destinația creditului în mărime de 200.000 mdl ce a fost ridicat în numerar la data de 11.03.2019 în baza contractului de credit nr. XXXXX din 11.03.2019;
9. Prezentați dovada disponibilității financiare de a procura vehiculul de model SREM MENCI SA 740R în baza contractului de vânzare-cumpărare din 21.11.2017 în valoare de 10.000 mdl;
10. Prezentați dovada disponibilității financiare de a procura vehiculul de model MAN 19.414, nr./î. XXXXX, în valoare de 30.000 mdl, în baza contractului de vânzare-cumpărare din 21.11.2017;
11. Prezentați dovada disponibilității financiare de a procura vehiculul de model MAN 19372 XXXXX, în valoare de 80.000 mdl, în baza contractului de vânzare-cumpărare din 12.10.2017;
12. Prezentați disponibilitatea financiară de a procura terenul cu nr. cadastral XXXXX, casa de locuit și construcțiile accesorii în valoare totală de 300.000 mdl în baza contractului de vânzare-cumpărare din 21.06.2021.

Prin răspunsul său înregistrat cu nr. 2899 din 26.02.2024, subiectul controlului a oferit următoarele explicații și copii ale actelor:

1. *La începutul perioadei de control eu și membrii familiei dispuneam de numerar;*
2. *Construcția garaj am declarat-o cu numărul de înregistrare XXXXX anexez hotărârea;*
3. *Bonul de la XXXXX anexez;*
4. *La 31.07.2019 familia s-a deplasat la odihnă cheltuind banii câștigați de la sărbători și de zile de naștere;*
5. *XXXXX a plecat la Moscova- cheltuielile fiind suportate de XXXXX care locuiește la Moscova;*
6. *Suma de zece mii dolari am împrumutat de la soră pentru cheltuieli sau procurări personale, suma nu a fost restituită până în prezent- ca dovadă a disponibilității financiare anexez copia înregistrării la fisc RU;*
7. *Suma de la XXXXX 15.000 euro am primit cash pentru procurări personale- la moment suma nu a fost restituită;*
8. *Credit 200.000 lei am luat pentru procurarea apartamentului în XXXXX- nu am reușit și am rambursat creditul la bancă;*
9. *SREM MENCI a fost procurat în suma de 10.000 lei din salariu;*
10. *MAN XXXXX în sumă de 30.000 lei am procurat din acumulări de salariu;*
11. *MAN XXXXX în valoare de 80.000 lei am procurat din banii acumulați până la începutul perioadei de control în punctul 1 am indicat că dispuneam de numerar;*
12. *Casa de locuit am procurat din banii de împrumut declarați în punctele 6 și 7.*

În urma analizei punctului de vedere înaintat de către subiectul controlului, inspectorul de integritate a dedus următoarele concluzii :

Cu referire la faptul că subiectul controlului nu a indicat suma numerarului deținut la începutul perioadei de control (10.05.2017), inspectorul de integritate a reținut suma de 83.999 mdl, din considerentul că, subiectul controlului la data de 31.03.2017 a depus declarația de avere și interese personale pentru anul fiscal 2016, iar la Cap. V lit.C „Numerar în monedă națională...” subiectul controlului nu a indicat careva date. **Conform Hotărârii de Guvern nr. 1233 din 9 noiembrie 2016**, salariul mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2017, constituie **5.600 mdl**, iar, potrivit art. 4 alin.1 lit.d din Legea nr. 133/2016, *obiectul declarării constituie activele financiare deținute de subiectul declarării și membrii familiei, inclusiv ca beneficiari efectivi, adică numerarul în monedă națională sau în valută străină care depășește valoarea a 15 salarii medii pe economie*, în această ordine de idei, 15 salarii medii pe economie pentru anul fiscal 2017 constituie suma de 84.000 mdl, respectiv, în cadrul procedurii de control nu au fost prezentate probe că subiectul controlului și membrii familiei acestuia la începutul perioadei de control, dețineau numerar ce depășește 15 salarii medii pe economie, astfel, inspectorul de integritate a reținut suma de 83.999 mdl ce constituie suma sub marja de declarare;

Cu referire la faptul nedeclarării bunurilor imobile cu nr. cadastral XXXXX, suprafața de 140,8 m² (clădire administrativă) și construcția cu nr. cadastral XXXXX suprafața 457 m² (garaj) situate în XXXXX, conform art.4 alin.1 lit.b) din Legea nr. 133/2016, obiectul declarării constituie bunurile mobile și imobile, inclusiv cele nefinalizate, deținute în proprietate cu drept de uzufruct, de uz, de abitație, de suprafață de către subiectul declarării și membrii familiei, concubinul/concubina acestuia, inclusiv în calitate de beneficiari efectivi, ori aflate în posesia acestora în baza unor contracte de mandat, de comision, de administrare fiduciară, unor contracte translativ de posesie și de folosință;

Cu referire la faptul că subiectul declarării în declarațiile de avere și interese personale pentru perioada 2020-2021 și în DAIP la eliberare din funcție, a declarat venit în valoare de 35.376 mdl per/perioadă încasate de la XXXXX, subiectul controlului a anexat doar un bon de plată în valoare de 40.200 mdl, prin urmare inspectorul de integritate a luat în considerație doar suma de 40.200 mdl probată prin actul anexat la materialele dosarului administrativ;

Cu referire la suma de 10.000 dolari SUA, împrumutată de către dnul Vitalie Moraru de la XXXXX, în cadrul procedurii de verificare prealabilă, inspectorul de integritate a solicitat de la dnul Vitalie Moraru dovada disponibilității financiare de a procura casa de locuit situată în XXXXX și a apartamentului situat în XXXXX.

Prin răspunsul său, înregistrat cu nr. 203 din 11.01.2023, dnul Vitalie Moraru a anexat un set de acte: copia unei recipise din data de 11.01.2023, din care rezultă că XXXXX în toamna anului 2019 a împrumutat subiectului controlului suma de 10.000 dolari SUA și copia pașaportului rusesc pe același nume, astfel în cadrul punctului de vedere inspectorul de integritate a solicitat disponibilitatea financiară a XXXXX de a oferi acest împrumut. Prin urmare subiectul controlului nu a prezentat careva acte ce confirmă disponibilitatea financiară privind împrumutul menționat supra. Astfel, inspectorul de integritate nu a luat în calcul acest împrumut din motivul neprezentării documentelor ce dovedesc disponibilitatea financiară. Totodată, conform art.4 alin.1 lit.e) din Legea nr. 133/2016, *obiectul declarării constituie datoriile personale ale subiectului declarării, ale membrilor de familie sau ale concubinului/concubinei lui sub formă de debit, gaj, ipotecă, garanție, emise în beneficiul unor terți, împrumut și/sau credit, dacă valoarea lor depășește valoarea a 10 salarii medii pe economie, potrivit declarațiilor de avere și interese personale depuse de subiectul declarării acest împrumut nu se regăsește;*

Cu referire la împrumutul în valoare de 15.000 euro oferit de XXXXX, în cadrul procedurii de verificare prealabilă, inspectorul de integritate a solicitat de la dnul Vitalie Moraru dovada disponibilității financiare de a procura casa de locuit situată în XXXXX și a apartamentului situat în XXXXX.

Prin răspunsul său, înregistrat cu nr. 203 din 11.01.2023, dnul Vitalie Moraru a anexat un contract de împrumut nr.1 din 04.01.2019, semnat în calitate de împrumutător- XXXXX și în calitate de împrumutat- Vitalie Moraru. Este de menționat faptul că, la data semnării contractului de împrumut XXXXX, potrivit Extrasului din baza de date a Poliției de Frontieră (anexat la materialele dosarului) *nu se afla pe teritoriul Republicii Moldova.* În cadrul solicitării punctului de vedere, inspectorul de integritate a solicitat prezentarea disponibilității financiare de a oferi împrumut, iar prin răspunsul subiectului controlului, acesta a menționat că a primit banii cash de la XXXXX, mai mult decât atât nu a fost prezentat nici un document confirmativ al disponibilității financiare.

Prin urmare, inspectorul de integritate nu a luat în calcul acest împrumut din motivul neprezentării documentelor ce dovedesc disponibilitatea financiară, dar și potrivit art.4 alin.1 lit.e) din Legea nr. 133/2016, *obiectul declarării constituie datoriile personale ale subiectului declarării, ale membrilor de familie sau ale concubinului/concubinei lui sub formă de debit, gaj, ipotecă, garanție, emise în beneficiul unor terți, împrumut și/sau credit, dacă valoarea lor depășește valoarea a 10 salarii medii pe economie, potrivit declarațiilor de avere și interese personale depuse de subiectul declarării acest împrumut nu se regăsește;*

Analizînd declarațiile de avere și interese personale depuse de către subiectul controlului, coraborate cu materialele acumulate la dosarul de control, prin prisma cadrului normativ relevant, inspectorul de integritate a mai constatat:

- Nedeclararea construcției cu nr. cadastrale XXXXX (clădire administrativă) suprafața de 140,8 m² și construcția cu nr. cadastral XXXXX (garaj) suprafața de 457,2 m²;

În conformitate cu art. 34 alin. (1), (3), (5), (6) din Legea 132/2016:

(1) Dacă inspectorul de integritate constată că averea și interesele personale nu au fost declarate în mod corespunzător sau că între averea dobândită în timpul exercitării mandatelor, a funcției publice sau de demnitate publică și veniturile obținute și cheltuielile realizate în aceeași perioadă există o diferență substanțială, acesta emite un act prin care constată încălcarea

regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, aplică sancțiunea contravențională și alte măsuri prevăzute de lege.

(3) Dacă constată o diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea dobândită a persoanei supuse controlului, inspectorul de integritate dispune încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale acesteia și aplică interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

(5) În situația prevăzută la alin. (3), Autoritatea aplică orice măsuri de asigurare necesare și se adresează în instanța de judecată de la sediul Autorității în vederea încasării în folosul statului a valorii averii nejustificate sau a confiscării acesteia. Acțiunea respectivă se depune la Judecătoria Chișinău în termen de un an din momentul în care actul de constatare rămâne definitiv.

(6) În cazul contestării actului prin care se constată încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, Autoritatea poate solicita confiscarea averii nejustificate în cadrul procedurilor de contestare a actului de constatare.

În conformitate cu art. 23 alin.7 din Legea nr. 133/2016, în cazul în care persoana nu mai ocupă o funcție publică sau de demnitate publică la data constatării averii nejustificate (...) interdicția de 3 ani se aplică potrivit legii, de la data la care a rămas definitiv actul de constatare sau, respectiv, a rămas definitivă și irevocabilă hotărârea judecătorească prin care se confirmă existența averii nejustificate.

Reieșind din cele expuse, în temeiul art. 7, art. 19, lit. g), art. 34, alin. (1), (3), (5), (6), art. 35, art. 36, din Legea 132/2016 și art. 23 din Legea 133/2016, inspectorul de integritate

DISPUNE:

1. Se constata încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale de către *dnul Vitalie Moraru*, ex-director al S.A. „Drumuri-Soroca” exprimată prin includerea unor date incomplete în declarațiile de avere și interese personale depuse pentru anii 2017 -2022.
2. Se constată existența unei diferențe substanțiale între avere, venituri și cheltuielile *dnul Vitalie Moraru*, ex-director al S.A. „Drumuri-Soroca” pentru perioada 10.05.2017-10.05.2022 și deținerea averii cu caracter nejustificat în mărime totală de – 346.371,43 mdl.
3. Se transmite prezenta cauză în instanța de judecată competentă spre examinare în vederea dispunerii confiscării averii nejustificate.
4. Se decade *dnul Vitalie Moraru*, din dreptul de a exercita o funcție publică sau de demnitate publică, pe o perioadă de 3 ani din data rămânerii definitive a actului de constatare sau din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența averii nejustificate în condițiile art. 23 alin. (7) din Legea 133/2016.
5. Se înscrie *dnul Vitalie Moraru* în Registrul de Stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică din data rămânerii definitive a actului de constatare sau data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența averii nejustificate, în condițiile art. 23 alin. (7) din Legea 133/2016.
6. Se aduce la cunoștință *dli Vitalie Moraru*, ex-director al S.A. „Drumuri-Soroca”, prezentul act de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 30 zile de la emitere la Curtea de Apel Chișinău, MD-2043, mun. Chișinău, str. Teilor, 4.

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Daniela BALMUȘ